

#ME TOO

FRA KRÆNKELSER TIL OVERGREB

#MeToo

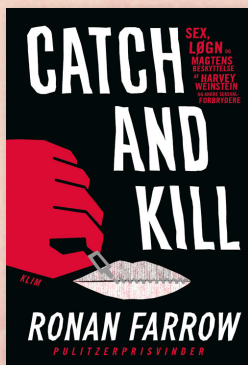
Catch and kill

– sex, løgn og magtens beskyttelse af Harvey Weinstein og andre seksualforbrydere af Ronan Farrow

2020

Der havde gået rygter om den verdenskendte filmproducent Harvey Weinstein i årevis. Men når journalister prøvede at afdække sandheden, klappede deres kluder i. Her er historien om overgreb, magtmisbrug, korruption og spionage, som for alvor satte gang i den verdensomspændende bevægelse, #MeToo.

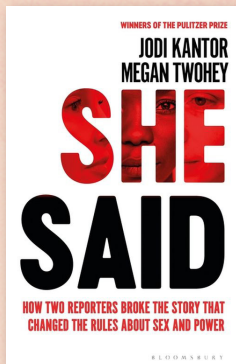
(34.38)

Da de massive seksuelle krænkelser i den amerikanske filmbranche kom for en dag i 2017, og hashtagget #MeToo gik viralt, gav det genlyd i Sverige og Norge, mens der kun voksede få enkeltstager frem i Danmark.

Det blev der ændret på, da tv-værten Sofie Linde den 26. august 2020 ved Zulu Comedy Galla fortalte, at en 'stor tv-kanon' engang havde bedt hende "sutte min pik, ellers fucking ødelægger jeg din karriere. Så ødelægger jeg dig."

Siden har en tsunami af sager fra næsten alle danske brancher ryddet mediernes overskrifter.

She Said - Breaking the Sexual Harassment Story that Helped Ignite a Movement

af Jodi Kantor og Megan Twohey

2019

Udadtil støttede han kvinders rettigheder. Men bag facaden fik filmmogulen Harvey Weinstein på sit hotelværelse leveret unge skuespillerinder, som han krænkede seksuelt. Hvorefter hans hær af advokater effektivt fik lukket munden på dem. De to New York Times-journalister Kantor og Twohey afslørede ham.

(07.1)

"Kvinder skal have pik, tæsk og kartofler. Og er der bøvl med dem, kan de undvære kartoflerne."

(Et medlem af DSUs hovedbestyrelse i en chattråd)

Klubben af Matilda Gustavsson

2020

Det var aldrig sket før, at Nobelprisen i litteratur ikke blev uddelt i fredstid. Men i 2018 måtte man opgive. Det Svenske Akademi, som uddeler prisen, var i opløsning, fordi et af medlemmernes mand var hovedperson i en skandale om seksuelle overgreb mod kvinder. Sagen var en del af den svenske #MeToo-bølge.

(80.6)

Den nordiske MeToo-revolution 2018 og dens omkostninger af Marianne Stidsen

2019

I 2018 var der heftig debat i Sverige om krænkelssager i Det Svenske Akademi. Herhjemme vakte det opsigt, at bl.a. rektoren for Forfatterskolen havde opført sig krænkende. Medlem af Det Danske Akademi Marianne Stidsen er kritisk og advarer om, at #MeToo-debatten kan rokke ved de demokratiske rettigheder.

(30.177)

15. september 2020

26. september 2020

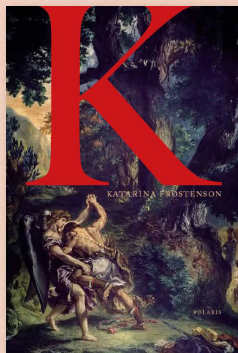
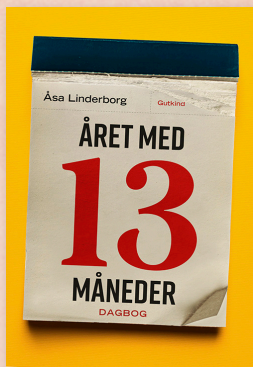
Godt 1615 kvinder i mediebranchen støtter Sofie Linde

322 kvindelige politikere fra otte partier klager over sexchikane i dansk politik

Året med 13 måneder af Åsa Linderborg

2020

En dagbog om eftertænkning efter den svenske #MeToo-bølge i 2017. Åsa Linderborg var kulturredaktør på Aftonbladet. Avisen gengav 40 kilders anonyme krænkelssanklager mod bl.a. teaterchefen Benny Fredriksson. Tre måneder senere tog teaterchefen sit eget liv. (30.177)

K af Katarina Frostenson

2019

Katarina Frostenson var medlem af Det Svenske Akademi og gift med den såkaldte 'Kulturprofilen', Jean-Claude Arnault, som var omdrejningspunktet i skandalen i akademiet. Ifølge Frostenson var 'K' slet ikke krænker, men blot lidt vild i det: "Du kan have strejket om i natten, faret vild, ladet dig føre med og ikke altid været et dydsmønster. Men tvingende eller voldsom, aldrig." I slutningen af 2020 udgav Frostenson 'F' i Sverige, hvori hun skriver, at offentligheden har bedrevet en heksejagt på hendes mand.

(99.4 Frostenson, Katarina)

*"Mens vi står og kigger op på
fyrværkeriet, mærker jeg en våd tunge
i mit venstre øre."*

(Sangerinde Annette Heick om overborgmester Frank Jensen)

Det underdanige og det magtfulde af Susan Simonsen

2017

"Du kunne bare have sagt nej til blowjobbet", hånede medierne Susanne Simonsen, da denne bog udkom. Den var et opgør med sexismen på Christiansborg og omkring partiet Venstre, og hun navngav de politikere og ansatte, der havde krænkede hende seksuelt.

(04.6)

Aldrig kun til pynt – et søstermanifest af Anja Leighton

2018

De var to kønne piger på 15 og 16 år, iklædt deres mest sexede tøj. Rundt omkring dem stod 80 unge mænd på 18-20 år og heppede for at få dem til at gøre udfordrende ting på sig selv. Det var først langt senere, at den ene, Anja Leighton, stod frem og kritiserede gymnasiets 'puttemiddage'.

(30.172)

Krænkelser på nettet

Min teenager deler da ikke nøgenbilleder

af Milla Mølgaard

2020

I modsætning til seksuelle krænkelser i den fysiske verden, har krænkelser på nettet ikke et sluttidspunkt. Den krænkede traume kan blive aktiveret igen og igen. Det så man bl.a. i den såkaldte 'umbrella-sag', hvor over 1000 unge blev afsløret i at have videresendt en nøgenvideo af en 15-årig pige. Her er en guide til forældre, der er usikre på, hvad deres unge foretager sig på nettet.

(34.31)

26. september 2020

543 læger kræver et opgør med sexisme på hospitalerne

7. oktober 2020

Morten Østergård går af som politisk leder for Det Radikale Venstre efter at have krænkede en partifælle og løjet

9. oktober 2020

689 forskere har oplevet sexistisk adfærd

19. oktober 2020

Københavns overborgmester Frank Jensen trækker sig fra politik efter flere krænkelssager

Delt – en bog til unge om digitale krænkelse

af Milla Mølgaard

2019

Uden at 17-årige Simone ved det, tager kæresten nøgenbilleder af hende. Kort efter gør hun forholdet forbi. Herefter begynder fremmede mænd at kontakte hende over de sociale medier. Det er en af historierne i denne bog, hvor unge fortæller om at få psykiske men, fordi private billedet flourer på nettet.

(34.31)

Sex, hævn og video

red. af Per Straarup Søndergaard

2016
Antologi for især forældre og lærere om det dengang nye fænomen med unge mennesker, der mod deres vilje får delt private film og billeder.

(34.31)

Hvorfor gjorde de det? Magt og roller

Med hjertet og kussen i laser

af Sille Kirketerp Berthelsen

2019

"Et magtmenstruelt kampskrift" kalder forfatteren denne lille flammende bog. Kvindekroppen er allemandseje i offentligheden, måske skulle #MeToo-debatten perspektiveres, så vi diskuterer den daglige undertrykkelse, som kvinder er udsat for?

(30.172)

Seksuel chikane på arbejdspladsen

2017

Forskningsprojekt baseret på blandt andet 150 sager ved domstole og Ligestillingsnævnet.

(60.136)

Argumenter imod kvinder

af Birgitte Possing

2018

"Det er en medfødt mekanik, der gør, at kvinder har mere lyst til at gå derhjemme med børnene, mens mændene arbejder," sagde Joachim B Olsen fra Liberal Alliance i 2016. Det er et af citaterne i denne tankevekkende bog om samfundets holdning til kvinder, fra grundloven blev vedtaget til i dag.

(30.172)

Kvinderne og døden

af Thomas Wivel

2019

Hele #MeToo-debatten er styret af kvinder, og mændene står handlingslammet tilbage og har ikke en jordisk chance for at komme til orde. Det mener standupkomiker Thomas Wivel, som her kigger på kønnenes rolle op gennem historien.

(30.172)

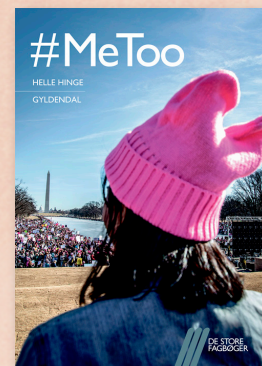
Mænd forklarer mig ting

af Rebecca Solnit

2019

"Tavsheds historie" kalder den amerikanske feminist Rebecca Solnit det, når kvinder juridisk, socialt og privat ikke bliver hørt. Om hvordan #MeToo-sagen med BBC-værten Jimmy Saviles blev dysset ned, overgreb på amerikanske universiteter blev negligeret, og en anklage om sexchikane alligevel ikke forhindrede en kandidat i at blive højesteretsdommer.

(30.172)

#MeToo

af Helle Hinge

2019

Skal vi spille musikken, hvis kunstneren er krænker? Det er et af de etiske dilemmaer, som tages op i denne lille faktabog for børn og unge.

(30.177)

7. november 2020

147 danske klassiske musikere protesterer mod sexisme og magtmisbrug

9. november 2020

Nationalmuseet sikrer sig Sofies Lindes kjole fra Zulu Comedy Galla

10. november 2020

1485 svar fra film-, tv- og teaterbranchen viser omfattende grænseoverskridende adfærd

(Aarhus Universitet)

13. november 2020

Mindst 77.000 danske lønmodtagere udsættes hvert år for seksuel chikane på arbejdet

(Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø)

Mænd viser mig deres pik af Caroline Hainer

2018

Journalist Caroline Hainer undrer sig højlydt, da en ukendt mand sender hende et foto af sit erigerede lem. Hvorfor gør han det? Hun finder ud af, at i USA har hver tredje kvinde mellem 19 og 40 år modtaget et dickpic. Hun beslutter sig for at undersøge fænomenet videnskabeligt. (30.177)

Mænd der krænker kvinder af Kenneth Reinicke

2018

Hvad får mænd i det offentlige rum til at kommentere kvinders udseende; end-sige gribe til fysiske overgreb? Og hvilke mænd udøver sexchikane? Der findes ikke ret meget viden om emnet, men for eksempel har en forsker udarbejdet en 'tilbøjelighedsskala', som viser, at det både handler om magt/kontrol og seksualitet.

(30.177)

"Jeg blev voldtaget og efterfølgende chikaneret af en med højere anciennitet. Da jeg klagede, blev jeg forflyttet, mens han beholdt sit job."

(kvindelig forsker)

Romaner og digte

Koldbrand af Cilla Börjind

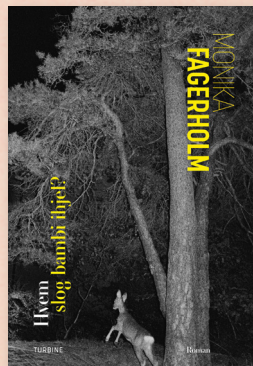
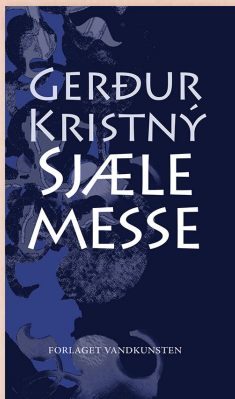
2019

En mand dømmes for et terrorangreb i Sverige, men den unge kriminalbetjent Oliva Rönning mener, at det er et justitsmord. I stedet indleder hun sammen med sin faste makker en alternativ efterforskning, som fører ind i en verden med magt og seksuelle overgreb.

Sjælemesse af Gerður Kristný

2019

Digtsamling om kvinder, der har mistet deres liv og dermed deres stemme. 'Sjælemesse' fik i 2018 De Islandske Boghandleres Lyrikpris og blev nomineret til Den Islandske Litteraturpris.

Hvem slog bambi ihjel? af Monika Fagerholm

2020

En massevoldtægt i et finsk overklassehjem er omdrejningspunktet for denne roman om hykleri, magt og psykopati. Romanen vandt Nordisk Råds litteraturpris 2020.

Inde fra stormen af Jens Christian Grøndahl

2019

"Hun er gudesluk, og hun ved det. Og hun bruger det. Selvfølgelig gør hun da det." Denne henkastede bemærkning om en kollega ved en forlagsreception rejser en mediestorm mod forfatteren Adam. Også Adams eget familieliv er ude i et stormvejr.

Voldens historie af Édouard Louis

2017

Et homoseksuelt one night stand ender i stedet som en brutal voldtægt. Hvordan kunne det ske? Historien genfortælles af ofrets søster, og her som ved afhøringen hos politiet tilføres den nogle lag, som ofret ikke selv genkender. Bl.a. racisme.

Overgrebet af Inès Bayard

2019

"Hvis du fortæller nogen, hvad der er sket, så er det slut med dig, din mand og din karriere". Så Marie fortæller hverken sin mand eller andre, at hun er blevet voldtaget af chefen. Langsomt krakelerer hendes tilværelse. Romanen blev nomineret til Frankrigs største litteraturpris, Prix Goncourt, i 2018.

"#MeToo er – og har hele tiden været – en terroristisk, totalitær bevægelse."

(Lektor Marianne Stidsen)

Med egne ord

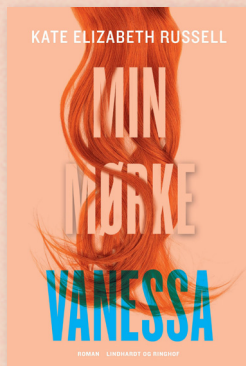
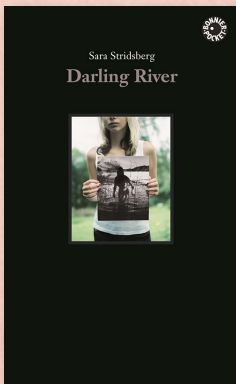
2018

I en skriveworkshop bearbejder fjorten kvinder de overgreb, de har været udsat for. Lige fra datarape til misbrug i barndommen.

Darling River af Sara Stridsberg

2010

Verdenslitteratur fra Sverige. I fire spor og med hilsner til Nabokovs om diskuterede klassiker 'Lolita' fortæller historien om pigen Lo, der om natten kører rundt i en bil med sin far i et dystopisk område med brændende skove og døde dyr. Hun bliver voldtaget af mænd, mens faderen sidder rygende og venter.

Min mørke Vanessa

af Kate Elizabeth Russell

2020

Hvornår er man et offer? Det spørgsmål må Vanessa stille sig små tyve år efter, at hun som 15-årig havde et forhold til sin voksne lærer. Han bliver anklaget for overgreb på andre unge kvinder, og det perfekte forhold, som hun oprindeligt syntes, de havde, begynder at krakelere. "En kompleks, indsigtfuld og over-skudsagtig undersøgelse af krænkelser og magt", skrev New York Times.

Nej

af Sanne Søndergård

2020

Skarpe, tragiske og humoristiske noveller om, at kvinder ikke er eller har været gode til at sige fra.

Find mere på nettet

#MeToo

Zetland.dk

Flere baggrundsartikler og filmatiserede vidnesbyrd om #MeToo. NB! Bag betalingsmur.

MeToo

Faktalink.dk

2020

Et essay, som gengiver #MeToo-kampagnens historie og internationale udbredelse. Du har fri adgang til Faktalink gennem dit bibliotek.

Partiernes skjulte overgreb

TV2 Play

2020

Opsigtsvækkende tv-serie om de rå sexistiske miljøer og overgreb i nogle af partiernes ungdomsorganisationer. NB! Bag betalingsmur.

Jeg er ikke krænket, jeg fortæller bare et par historier fra min ungdom

af Helle Maj

POV.international

2020

Journalist Helle Maj var i 1980'erne ansat i Socialdemokratiets Nyhedstjeneste. Her fik hun jævnligt vamlе beskeder i sin mailboks og oplevede også at blive befamlet og kysset mod sin vilje.

Genstart

DR.dk

2020

P3-vært Maria Fantino står frem i en podcast og fortæller om, hvordan hun som praktikant i DR blev seksuelt krænket af en chef.

Hvem vil voldtage Louise?

DR.dk

2020

"Vi kommer og voldtager dig!", stod der i mailen. Senere fulgte dødstrusler. Tv-dokumentarserie om Louise "TwerkQueen" Kjølser, der modtager trusler over nettet og ikke finder hjælp hos politiet.

Blackout – pigen på billedet

DR.dk

2020

Dokumentarisk podcastserie om gymnasiepigen Sara, der er hønefuld og ender i en trekant med to drenge, hun knap kender. En af dem deler et billede af seancen i en gruppechat.

Den falske caster

DR.dk

2020

De unge kvinder troede, at de var ved at blive castet til en stor filmrolle. Tv-dokumentaren viser, at der i virkeligheden blev optaget intime videoer med dem.

Mænd der ødelægger kvinder

DR.dk

2020

P1-dokumentar om, hvordan over 100 kvinder og piger systematisk er blevet presset til at gøre ekstreme ting ved sig selv og lave videoer og billeder af det.

Seksuelt chikane på arbejdspladsen

Menneskeret.dk

2020

Vejledning fra Institut for Menneskeretigheder til arbejdsgivere og ansatte om at tackle krænkelser.

Udarbejder: Bibliotekar Anette Thede · Illustrator: Designhood & Birgit Bjerre
Udgiver: © BibMedia, Herlev 2021 · Tryk: Nofoprint, Vallensbæk · Varenr.: 47112101

Kilder:

Dagbladene Politiken, Information og Berlingske Tidende august- november 2020.

Redaktionen er sluttet 24. november 2020